

בדרך אשכול מר"ן

כניסה 16:54
יציאה 17:46

שבת | תש"פ

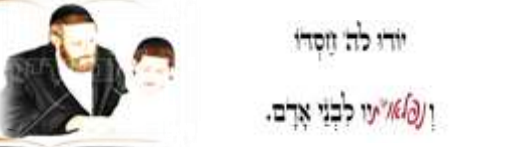
משולחנו של מר"ן פאר הדור זצ"ל

שינה בשבת – מרן זצ"ל בלילות שבת – האם יש מצוה לישון בשבת, בכדי לקיים "שינה בשבת תענוג", או שעדיף יותר לעסוק במשך כל היום בתורה הקדושה? - **התשובה:** כבר בדברי רבותינו הראשונים נזכר כי מצוה לישון בשבת, שהרי "שינה בשבת תענוג", ומצוה על האדם לענג את השבת בכסות נאה, ובמאכל ומשתה כראוי, וכן הדבר הזה, שמצוה עליו לישון בשבת, כדי לענג את השבת. - **על פי הקבלה**

והנה על פי הקבלה, כפי שכתב רבינו חיים ויטאל בשם רבינו האר"י, מתבאר שהשינה בשבת טובה לצדיקים, ושרבינו האר"י בעצמו היה ישן בשבת שעתיים, בכדי לענג את השבת. ומבואר שהוא סובר כשיטת המאירי, שרק תלמידי חכמים יישנו בשבת, אבל בעלי בתים, טוב להם יותר שיעסקו בתורה כל היום כלו. **הנהגות ממרן זצ"ל** -

וזמכיר כאן מדרכו בקודש של מרן רבינו הקדוש רבי עובדיה יוסף זצ"ל, שבליילות השבת של החורף, היה מנהגו עוד בשנים שהיו בניו ובנותיו ילדים קטנים, שהיה לומד עד שעה מאוחרת בליל שבת. ומאחר והסעודה היתה מסתיימת בערך בשעה שמונה, היה יושב אחר כך במשך כמה שעות ולומד. ומאחר והבית היה קר מאד, לכן היה רגיל לקחת את מעילו, ומניח אותו למעלה מראשו, וכך היה מתכסה ולומד בחשק רב עד שעת לילה מאוחרת. וסיפרנו פעם, שלפני כשלושים שנה, כשביקר מרן זצ"ל בארצות הברית, התארח בביתו של הרב רבי דוד עוזרי בניו יורק. וכמובן, שהרב עוזרי סידר למרן זצ"ל ולרעייתו הרבנית חדר מיוחד לישון בו. בערב שבת, שאל מרן זצ"ל את הרב עוזרי, האם יש איזו מנורת לילה בסמוך לחדר, כדי שאוכל ללמוד מעט בליל שבת? השיב לו, בודאי, הנה סידרנו מנורה מיוחדת בתוך הארון הגדול שבחדר, וכאשר כבוד הרב יפתח את הארון, יאיר החדר, וכאשר יסגור את הארון, יוכל לישון. בבוקר יום השבת, שאל הרב עוזרי את הרבנית, האם הסתדרתם היטב בחדר? השיבה לו הרבנית, אכן, היה טוב מאד, הרב לקח כסא, הכניסו לארון, סגר את דלת הארון אחריו, וישב ולמד כל הלילה

העלון לעילוי נשמת
היקר באדם איציק הרוש בן חנניה
ת נ צ ב ה זיל

על המחיה בעמידה ,

שאלה: האם מותר לברך "על המחיה" בעמידה?

תשובה: מרן השלחן ערוך (סימן קפד סעיף י) כתב שיש לברך ברכת על המחיה דוקא בישיבה. ומרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל (יביע אומר ח"א סימן יא) כתב, שאפילו לדעת האומרים שברכת על המחיה אינה חיוב מן התורה, יש לברכה דוקא בישיבה, כדין ברכת המזון. שאלה: אצלינו בארצות הברית, התחילו למכור מיץ ענבים שנסחט ממש סמוך לשבת, האם אפשר לקדש על מיץ כזה? האם אפשר לעשות זאת בבית לפני הקידוש? תשובה: בגמרא מבואר שאדם רשאי לסחוט ענבים ומיד לעשות על המיץ קידוש. וכן פסק מרן השלחן ערוך (סימן ערב). וכמובן שאסור לסחוט את הענבים בשבת עצמה. ואף שיתכן שיש אופני היתר בזה (ראה חזו"ע ח"ד עמוד קלט), הם קשים מבחינה מעשית. לכן יש לסחוט את הענבים רק לפני שבת. ויש לשים לב שמיץ זה אינו מבושל, ולכן אם יגע בו הגוי, אין להשתמש בו.

שבת שלום

העלון מוקדש לעילוי נשמת
אברהם שלם בן שושנה שלמה
שלם בן שושנה שושנה שלם בת
ויקטוריה
ת נ צ ב ה

לץ תפה ופתי יערם, - ולמען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אתני אשר שמתיים בם וידעתם כי אני ה' (שמות י, ב).הקב"ה רצה לחזק את אמונת ישראל וביטחונם בו ויתברך, ולכן הכה מכה רבה ועצומה את המצרים במצרים. **ונשאלת השאלה, וכי זה הוגן, מדוע לחזק את אמונת ישראל על חשבון מצרים?** - אלא הדבר יובן על פי משל נפלא של המגיד מדובנא (ר' יעקב בן זאב קרנץ, חי לפני כיותר ממאתיים שנה, והיה חבירו ומגידו של הגאון מוילנא), בעיירה גדולה גר עשיר מופלג שהיה חסוך בנים, הוא ורעייתו נבדקו במשך מספר שנים אצל הרופאים והפרופסורים הגדולים והמומחים ביותר, ועשו את כל הסגולות והתפילות, **עד שלבסוף זכו להיפקד** **בבן זכר, לאחר שתיים עשרה שנה, אך לדאבון ליבם, לאחר הלידה התקלקל חלב** **האם ולא יכולה הייתה עוד להניק** את התינוק, שהיה עדיין נפש במיוחד, **י היה להשכיר לו מינקת שתניק** **אלא רק חלב אם, ולכן הפתרון היחיד** **איתו. תיכף ומיד שכר העשיר** **מאכלים בריאים וטובים המזינים** **שהחלב שלה יהיה משובח** **הטובה ביותר,** והוסיף העשיר להזהירה אזהרות רבות לבל תאכל מאכלים מקולקלים וכדו', כדי שלא תזיק חלילה לתינוק. והנה, לאחר כמה חודשים חלה התינוק בחולי מעיים קשה, ולאחר חקירה ודרישה אצל הרופאים קבעו שהינו סובל מחולי קשה מאוד שכדי לרפאותו מוכרח התינוק לשתות תרופה מרה וחרירה במיוחד, העלולה לשחוק את מעיו מחמת חריפותה ולסכנו. **הדרך היחידה להציל את התינוק הוא על ידי שהמינקת שלו תשתה את התרופה המרה ותניק את הילד, וכך הוא יקבל את החלב ויבריא.** פנו ההורים המודאגים למינקת וביקשו ממנה שתשתה את התרופה, אך המינקת סירבה בתוקף ולא הסכימה בשום פנים ואופן לשתות את התרופה המרה כלענה. ההורים ניסו להסביר לה שהילד לא מסוגל לשתות את התרופה החריפה, אך היא נשארה בשלה וטענה שאינה מחויבת לעשות זאת, "שכרתם אותי לשם הנקה ולא כדי לשתות תרופות", טענה. ההורים הזמינו את המינקת לדון תורה כדי לברר האם היא חייבת לשתות את התרופה, ושם ביקש הדיין לקבל דיאגנוזה המתארת את סיבת קלקול הקיבה החריף שלקה בו הילד. **לאחר הבריורים גילו שהילד חלה כתוצאה ממאכלים מקולקלים שאכלה המינקת,** ולכן פסק הדיין שהיות והמינקת גרמה לחולי התינוק, הילכך חייבת היא לשתות את התרופה המרה כדי שיבריא הילד ויחזור בחזרה לאיתנו הראשון. זהו המשל, והנמשל, עם ישראל היו בריאים ושלמים בנפשם ובגופם, מאמינים ודבוקים בה', את יעקב איש וגיבתו באו (שמות א, א), כל הנפש הבאה ליעקב מפר'מה (בראשית מו, כו), שבעים היו לו ליעקב, והכתוב קורא אותן נפש, לפי שהיו כולם עובדים לא-ל אחד (רש"י שם ומקורו מויקרא רבה ד, ו).

